

Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru mjesečna je publikacija koju objavljuje Odjel za europske poslove. Bilten daje pregled europskih poslova u Saboru koji proizlaze iz članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

Hrvatski sabor, kao nacionalni parlament države članice Europske unije, sudjeluje u procesu donošenja odluka na europskoj razini putem nadzora nad aktivnostima Vlade u institucijama Europske unije te izvršavanjem ovlasti dodijeljenih nacionalnim parlamentima Ugovorom iz Lisabona.

***RADNI PROGRAM
ZA RAZMATRANJE STAJALIŠTA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2024. GODINU***

Odbor za europske poslove na svojoj 79. sjednici, održanoj 7. veljače 2024., donio je Radni program za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2024. godinu.

Radni program za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2024. godinu obuhvaća ukupno 15 inicijativa Europske komisije i 22 prijedloga zakonodavnih akata Europske unije i predstavlja prioritete u području europskih poslova na temelju kojih se izrađuju i distribuiraju dokumenti s oznakom D.E.U., o kojima matična radna tijela donose mišljenja, a Odbor za europske poslove zaključke na osnovi kojih Vlada djeluje u institucijama Europske unije.

Predsjednik Odbora podsjetio je kako je ove godine, iznimno zbog nadolazećih izbora za članove Europskoga parlamenta, radnim tijelima uputio poziv za dostavom obavijesti o prijedlozima zakonodavnih akata Europske unije i novim inicijativama Europske komisije iz njihova djelokruga, a radi uvrštavanja u Radni program, prije provedene prethodne rasprave o djelovanju Sabora u europskim poslovima, odnosno već 15. siječnja 2024., s rokom za dostavu obavijesti 2. veljače 2024. Prethodna rasprava provedena je na 78. sjednici Odbora održanoj 26. siječnja 2024., na kojoj je potpredsjednica Europske komisije Dubravka Šuica predstavila Program rada Komisije za 2024. godinu.

Pozivu za dostavom obavijesti od 15. siječnja 2024. odazvalo se ukupno 15 radnih tijela te su svi njihovi prijedlozi uvršteni u Prijedlog radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2024. godinu. Predsjednik Odbora predložio je da dva prijedloga zakonodavnih akata Europske unije i jednu inicijativu Europske komisije za koje radna tijela nisu iskazala interes Odbor uvrsti u Radni program na vlastiti poticaj.

AKTIVNOSTI ODBORA ZA EUROPSKE POSLOVE

Odbor za europske poslove obavlja europske poslove u skladu sa Zakonom o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima i Poslovníkom Hrvatskoga sabora.

Sjednice Odbora

79. sjednica, održana 7. veljače 2024. na kojoj je Odbor donio Radni program za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2024. godinu, Izješće o radu Odbora za europske poslove za 2023. godinu koje na temelju članka 65. stavka 1. podstavka 12. Poslovníka Hrvatskoga sabora podnosi Hrvatskom saboru te je raspravljao i donio zaključke o četiri stajališta Republike Hrvatske o dokumentima Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2023. godinu.

80. sjednica, održana 15. veljače 2024., na kojoj je Odbor raspravljao i donio zaključke o dva stajališta Republike Hrvatske o dokumentima Europske unije iz radnih programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2022. i 2023. godinu.

81. sjednica, održana 23. veljače 2024., na kojoj je Odbor raspravljao i donio zaključke o tri stajališta Republike Hrvatske o dokumentima Europske unije iz radnih programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2022. i 2023. godinu.

82. sjednica, održana 28. veljače 2024., na kojoj je Odbor raspravljao i donio zaključke o tri stajališta Republike Hrvatske o dokumentima Europske unije iz radnih programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2022. i 2023. godinu.

STAJALIŠTA REPUBLIKE HRVATSKE O DOKUMENTIMA EU-a

Dostava stajališta Republike Hrvatske o dokumentima EU-a radnim tijelima

Vlada, odmah po donošenju, dostavlja Saboru stajališta Republike Hrvatske o dokumentima iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske, koja Odbor za europske poslove prosljeđuje matičnim radnim tijelima Sabora.

Odbor za europske poslove nakon rasprava o stajalištima donosi zaključke na osnovi kojih Vlada djeluje u Vijeću Europske unije. Vlada je dužna izvijestiti Sabor ako odstupa od zaključka Odbora za europske poslove. Razmatranjem stajališta o dokumentima Europske unije Sabor

vrši nadzor nad aktivnostima Vlade Republike Hrvatske u postupcima donošenja odluka u Vijeću Europske unije.

Proces razmatranja stajališta može se pratiti u e-Doc bazi Informacijsko-dokumentacijske službe Hrvatskoga sabora, gdje se objavljuju stajališta s pratećim mišljenjima radnih tijela i zaključcima Odbora za europske poslove.

U skladu s radnim programima za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2022. i 2024. godinu Odbor za europske poslove je u veljači 2024. proslijedio 11 stajališta Republike Hrvatske o dokumentima EU-a radnim tijelima Sabora radi donošenja mišljenja:

Radni program za 2022.

- D.E.U. br. 22/029 – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2000/60/EZ o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike, Direktive 2006/118/EZ o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja i Direktive 2008/105/EZ o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike **COM (2022) 540 Odboru za zaštitu okoliša i prirode i Odboru za poljoprivredu**

Radni program za 2024.

- D.E.U. br. 24/001 – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o obračunavanju emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza **COM (2023) 441 Odboru za gospodarstvo, Odboru za zaštitu okoliša i prirode i Odboru za pomorstvo, promet i infrastrukturu**
- D.E.U. br. 24/002 – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju dodatnih postupovnih pravila provedbe Uredbe (EU) 2016/679 (GDPR) **COM (2023) 348 Odboru za pravosuđe, Odboru za Hrvate izvan Republike Hrvatske i Odbor za informiranje, informatizaciju i medije**
- D.E.U. br. 24/003 – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2017/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o živi u pogledu zubnog amalgama i drugih proizvoda kojima je dodana živa, a koji podliježu ograničenjima proizvodnje, uvoza i izvoza **COM (2023) 395 Odboru za zdravstvo i socijalnu politiku**
- D.E.U. br. 24/004 – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 806/2014 u pogledu mjera rane intervencije, uvjeta za sanaciju i financiranja sanacijskih mjera **COM (2023) 226 Odboru za financije i državni proračun**

- D.E.U. br. 24/005 – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2014/59/EU u pogledu mjera rane intervencije, uvjeta za sanaciju i financiranja mjera sanacije **COM (2023) 227 Odboru za financije i državni proračun**
- D.E.U. br. 24/006 – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2014/49/EU u pogledu opsega zaštite depozita, korištenja sredstava sustava osiguranja depozita, prekogranične suradnje i transparentnosti **COM (2023) 228 Odboru za financije i državni proračun**
- D.E.U. br. 24/007 – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2014/59/EU i Uredbe (EU) br. 806/2014 u pogledu određenih aspekata minimalnog zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze **COM (2023) 229 Odboru za financije i državni proračun**
- D.E.U. br. 24/008 – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o unapređenju policijske suradnje u području sprečavanja, otkrivanja i istrage krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te unapređenju Europolove potpore sprečavanju i borbi protiv takvih kaznenih djela i o izmjeni Uredbe (EU) 2016/794 **COM (2023) 754 Odboru za unutarnju politiku i Odboru za obranu**
- D.E.U. br. 24/009 – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi baze talenata EU-a **COM (2023) 754 Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost i Odboru za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo**
- D.E.U. br. 24/010 – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o okviru za praćenje radi otpornosti europskih šuma **COM (2023) 728 Odboru za poljoprivredu**

Zaključak Odbora za europske poslove o stajalištima Republike Hrvatske o dokumentima EU-a

Odbor za europske poslove je na 79., 80., 81. i 82. sjednici raspravljao i donio zaključke o 12 stajališta iz radnih programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2022. i 2023. godinu:

- D.E.U. br. 22/019 – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici o stanovništvu i stanovima, izmjeni Uredbe (EZ) br. 862/2007 i stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013 **COM (2023) 31**

- [D.E.U. br. 22/020](#) – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama za smanjenje troškova postavljanja gigabitnih elektroničkih komunikacijskih mreža i stavljanju izvan snage Direktive 2014/61/EU (Akt o gigabitnoj infrastrukturi) **COM (2023) 94**
- [D.E.U. br. 22/026](#) – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o prijenosu postupaka u kaznenim stvarima **COM (2023) 185**
- [D.E.U. br. 22/028](#) – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu (Europski akt o slobodi medija) i izmjeni Direktive 2010/13/EU **COM (2022) 457**
- [D.E.U. br. 23/013](#) – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni direktiva Vijeća 2001/110/EZ o medu, 2001/112/EZ o voćnim sokovima i određenim sličnim proizvodima namijenjenim prehrani ljudi, 2001/113/EZ o voćnim džemovima, želeima i marmeladama te zaslađenom kesten pireu namijenjenim prehrani ljudi i 2001/114/EZ o određenim vrstama ugušćenog (kondenziranog) mlijeka i mlijeka u prahu za prehranu ljudi **COM (2023) 201**
- [D.E.U. br. 23/014](#) – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2009/18/EZ o određivanju temeljnih načela o istraživanju nesreća u području pomorskog prometa **COM (2023) 270**
- [D.E.U. br. 23/015](#) – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o biljkama dobivenima određenim novim genomskim tehnikama te o hrani i hrani za životinje od njih i o izmjeni Uredbe (EU) 2017/625 **COM (2023) 411**
- [D.E.U. br. 23/016](#) – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni direktiva 2009/102/EZ i (EU) 2017/1132 u pogledu daljnjeg širenja i unapređenja upotrebe digitalnih alata i postupaka u pravu društava **COM (2023) 177**
- [D.E.U. br. 23/021](#) – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive Vijeća 96/53/EZ o utvrđivanju najvećih dopuštenih dimenzija u unutarnjem i međunarodnom prometu te najveće dopuštene mase u međunarodnom prometu za određena cestovna vozila koja prometuju unutar Zajednice **COM (2023) 445**
- [D.E.U. br. 23/022](#) – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o borbi protiv korupcije, zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2003/568/PUP i Konvencije o borbi protiv korupcije koja uključuje dužnosnike

Europskih zajednica ili dužnosnike država članica Europske unije te o izmjeni Direktive (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća **COM (2023) 234**

- D.E.U. br. 23/023 – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o proizvodnji i stavljanju na tržište biljnog reprodukcijuskog materijala u Uniji, izmjeni uredaba (EU) 2016/2031, 2017/625 i 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 66/401/EEZ, 66/402/EEZ, 68/193/EEZ, 2002/53/EZ, 2002/54/EZ, 2002/55/EZ, 2002/56/EZ, 2002/57/EZ, 2008/72/EZ i 2008/90/EZ (Uredba o biljnom reprodukcijuskom materijalu) **COM (2023) 414**
- D.E.U. br. 23/024 – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o proizvodnji i stavljanju na tržište šumskog reprodukcijuskog materijala, izmjeni uredaba (EU) 2016/2031 i 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 1999/105/EZ (Uredba o šumskom reprodukcijuskom materijalu) **COM (2023) 415**

Mišljenja radnih tijela o stajalištima Republike Hrvatske o dokumentima EU-a

U veljači 2024. Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, Odbor za obranu, Odbor za financije i državni proračun, Odbor za poljoprivredu i Odbor za pomorstvo, promet i infrastrukturu raspravljali su i donijeli mišljenja o sljedećim stajalištima Republike Hrvatske o dokumentima EU-a: D.E.U. br. 22/029, D.E.U. br. 23/025, D.E.U. br. 23/026, D.E.U. br. 23/027, D.E.U. br. 24/001, D.E.U. br. 24/008.

NADZOR NAD AKTIVNOSTIMA VLADE U INSTITUCIJAMA EUROPSKE UNIJE

Sastanci Vijeća Europske unije

Dostava stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije radnim tijelima

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije Odbor za europske poslove dostavio je u veljači 2024. radnim tijelima Hrvatskoga sabora 4 stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije, u različitim sastavima:

- Stajalište Republike Hrvatske za 4004. sastanak Vijeća za vanjske poslove (FAC), koji je održan 19. veljače, dostavljeno je **Odboru za vanjsku politiku**,
- Stajalište Republike Hrvatske za 4005. sastanak Vijeća za opće poslove (GAC), koji je održan 19. veljače, dostavljeno je **Odboru za europske poslove**,

- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za vanjske poslove (FAC) u trgovinskom formatu, koji je održan od 25. do 29. veljače, dostavljeno je **Odboru za vanjsku politiku i Odboru za gospodarstvo**,
- Stajalište Republike Hrvatske za 4007. sastanak Vijeća za poljoprivredu i ribarstvo (AGRIFISH), koji je održan 26. veljače, dostavljeno je **Odboru za poljoprivredu**.

IZRAVNO DOSTAVLJENI DOKUMENTI EUROPSKE UNIJE

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte.

Ured za međunarodne i europske poslove dnevno objavljuje izravno dostavljene dokumente na mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora u rubrici Postupanje s dokumentima EU-a, s pratećim informacijama o: oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i roku za provjeru načela supsidijarnosti, stajalištu Republike Hrvatske, obrazloženom mišljenju i političkom dijalogu, području politika kojemu dokument pripada te nazivu inicijative iz programa rada Komisije.

U razdoblju od **1. do 29. veljače 2024.** institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru **ukupno 43 pravna akta na hrvatskome jeziku**, od toga 24 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 19 neobvezujućih pravnih akata.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije.

U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu.

Pregled izravno dostavljenih dokumenata Europske unije u zakonodavnom postupku u razdoblju od 1. do 29. veljače 2024.

INDUSTRIJA, ISTRAŽIVANJE I ENERGIJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2024) 29</u>	Prijedlog UREDBE VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2021/1173 u pogledu inicijative EuroHPC-a za start-up poduzeća radi učvršćivanja europskog vodstva u području pouzdane umjetne inteligencije	12. 2. 2024. ...

MEĐUNARODNA TRGOVINA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2024) 50</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o privremenim mjerama liberalizacije trgovine kojima se dopunjuju trgovinske povlastice koje se primjenjuju na ukrajinske proizvode na temelju Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane	1. 2. 2024. ...
<u>COM (2024) 51</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o privremenim mjerama liberalizacije trgovine kojima se dopunjuju trgovinske povlastice koje se primjenjuju na proizvode iz Republike Moldove na temelju Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane	1. 2. 2024. ...

EKONOMSKA I MONETARNA POLITIKA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2024) 42</u>	Prijedlog ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o upisu dodatnih udjela u kapitalu Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) od strane Europske unije i izmjeni Sporazuma o osnivanju EBRD-a u pogledu ograničenog i postupnog proširenja zemljopisnog opsega djelovanja EBRD-a na supsaharsku Afriku i Irak te o ukidanju propisanog ograničenja kapitala za redovne djelatnosti	1. 2. 2024. ...

POLJOPRIVREDA RIBARSTVO I RURALNI RAZVOJ

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2024) 52</u>	Prijedlog ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Odluke Vijeća 2003/17/EZ u pogledu jednakovrijednosti pregleda usjeva na terenu koji se provode u Republici Moldovi na sjemenskim usjevima krmnog bilja i o jednakovrijednosti sjemena krmnog bilja proizvedenog u	5. 2. 2024. 2. 4. 2024.

	Republici Moldovi te u pogledu jednakovrijednosti pregleda usjeva na terenu koji se provode u Ukrajini na sjemenskim usjevima repe i sjemenskim usjevima uljarica i o jednakovrijednosti sjemena repe i sjemena uljarica proizvedenog u Ukrajini	
--	--	--

USTAVNA I PRAVNA PITANJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2024) 53</u>	Prijedlog ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o jednakovrijednosti pregleda usjeva na terenu koji se provode u trećim zemljama na sjemenskim usjevima i o jednakovrijednosti sjemena proizvedenog u trećim zemljama (kodificirani tekst)	6. 2. 2024. ...

ZAPOŠLJAVANJE I SOCIJALNA PITANJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2024) 14</u>	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Direktive 2009/38/EZ u pogledu osnivanja i funkcioniranja europskih radničkih vijeća i djelotvorne provedbe prava na transnacionalno obavješćivanje i savjetovanje	19. 2. 2024. 16. 4. 2024.

PROMET I TURIZAM

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2023) 770</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka, izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1255/97 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2005	9. 2. 2024. 15. 4. 2024.

OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVSTVO I SIGURNOST HRANE

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2023) 781</u>	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Direktive 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu preraspodjele znanstvenih i tehničkih zadataka Europskoj agenciji za kemikalije	7. 2. 2024. 4. 4. 2024.
<u>COM (2023) 783</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni uredaba (EZ) br. 178/2002, (EZ) br. 401/2009, (EU) 2017/745 i (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu preraspodjele znanstvenih i tehničkih zadataka i poboljšanja suradnje među agencijama Unije u području kemikalija	7. 2. 2024. 4. 4. 2024.
<u>COM (2023) 779</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavljanju zajedničke podatkovne platforme za kemikalije, utvrđivanju pravila kako bi se osiguralo da su podaci na njoj vidljivi, dostupni, interoperabilni i da se mogu ponovno koristiti te uspostavljanju okvira za praćenje i predviđanje za kemikalije	8. 2. 2024. 5. 4. 2024.

COM (2024) 43	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni uredaba (EU) 2017/745 i (EU) 2017/746 u pogledu postupnog uvođenja Eudameda, obveze informiranja u slučaju prekida opskrbe i prijelaznih odredaba za određene in vitro dijagnostičke medicinske proizvode	16. 2. 2024. 15. 4. 2024.
--------------------------	--	------------------------------

USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA

Hrvatski sabor usklađuje zakonodavstvo s pravom Europske unije u postupku prema kojemu svi prijedlozi zakona kojima se usklađuje hrvatsko zakonodavstvo s europskim nose oznaku „P.Z.E.“

Sabor donosi godišnji plan usklađivanja zakonodavstva, koji je sastavni dio Vladina programa za preuzimanje i provedbu pravne stečevine i osnovni je dokument u postupku preuzimanja i provedbe prava Europske unije u hrvatsko zakonodavstvo. Usklađeni zakoni dostupni su u e-Doc bazi Informacijsko-dokumentacijske službe Hrvatskoga sabora.

Hrvatski sabor je u veljači 2024. donio četiri zakona usklađena s pravom Europske unije:

PZE	Naziv akta	Saziv	Sjednica	Status	Redni br. čitanja	Vrsta postupka
P.Z.E. 502	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije	10	21	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 539	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom	10	21	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 602	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji	10	21	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 624	Prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2020/740 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 2020. o označivanju guma s obzirom na učinkovitost potrošnje goriva i druge parametre, izmjeni Uredbe (EU) 2017/1369 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) Br. 1222/2009, s Konačnim prijedlogom zakona	10	21	donesen	1. i 2.	hitni

INFORMACIJA O EUROPSKOM KLIMATSKOM CILJU DO 2040.

Europska komisija objavila je 8. veljače 2024. Komunikaciju „Osiguravanje naše budućnosti – Europski klimatski cilj do 2040. i put prema klimatskoj neutralnosti do 2050. izgradnjom održivog, pravednog i prosperitetnog društva“, kako bi pokrenula političku raspravu o okviru za razdoblje nakon 2030. godine.

U 2023. globalno zatopljenje doseglo je 1,48 °C više u odnosu na predindustrijske razine. Klimatske promjene uzrokuju učestalije i ozbiljnije ekstremne vremenske uvjete sa sve većim društvenim posljedicama i gospodarskom štetom (šumski požari, poplave, suše i toplinski valovi). Gospodarski gubici uvelike nadmašuju troškove djelovanja u području klime. Samo u posljednjih pet godina gospodarska šteta povezana s klimatskim promjenama u Europi procjenjuje se na 170 milijardi eura. U Komisijinoj procjeni učinka utvrđeno je da bi veće globalno zagrijavanje zbog nedjelovanja moglo smanjiti BDP EU-a za oko 7 % do kraja stoljeća. To bi moglo značiti kumulativni trošak od 2,4 trilijuna eura u razdoblju 2031. – 2050. Stoga je potrebno naglo i brzo smanjiti emisije stakleničkih plinova i pripremiti se za utjecaje klimatskih promjena kako bi se održalo snažno gospodarstvo te zaštitilo zdravlje i ekosustave. Smanjenjem uporabe fosilnih goriva u skladu s preporučenim ciljem za 2040. preuranjene smrti povezane s onečišćenjem zraka smanjile bi se s 466 000 u 2015. na 196 000 svake godine do 2040. Poboľjšalo bi se zdravlje dišnog sustava većine stanovništva EU-a, a gradska područja postala bi zdravija za život.

Europski zakon o klimi u zakonodavstvo ugrađuje ambiciju Europske unije (EU) da do 2050. postigne klimatsku neutralnost i prijelazni cilj da se do 2030. neto emisije stakleničkih plinova smanje za najmanje 55 % u odnosu na razine emisija iz 1990. (zakonodavni paket „Spremni za 55 %”). Prema Europskom zakonu o klimi EK je trebala predložiti klimatski cilj za 2040. u roku od šest mjeseci od Konferencije COP 28.

Sveobuhvatna vizija za EU nakon 2030.

- prilike za investicije, kvalitetna radna mjesta i snažan industrijski ekosustav,
- predvodnik u razvoju tržišta čiste tehnologije budućnosti,
- čista, nisko-ugljična, pristupačna energija, održiva hrana, materijali,
- otpornost na buduće krize,
- ojačana otvorena strateška autonomija,
- ostati globalni lider i partner od povjerenja u borbi protiv klimatskih promjena.

Postavljanje klimatskog cilja za 2040. pomoći će europskoj industriji, ulagačima, građanima i državama članicama da donesu odluke koje će omogućiti EU-u da ostvari svoj cilj klimatske neutralnosti do 2050. Istodobno, Europa će postati otpornija na buduće krize, a povećat će se energetska neovisnost EU-a od uvoza fosilnih goriva.

Glavni elementi Komunikacije

- predstavlja preporuku za **smanjenje neto emisija stakleničkih plinova za 90 % do 2040.** u odnosu na razine iz 1990.,
- potkrijepljena je detaljnom procjenom učinka mogućih načina postizanja dogovorenog cilja klimatske neutralnosti EU-a koja ilustrira put do 2040. i 2050. godine,
- otvara političku raspravu i strateški dijalog s dionicima,
- ne predlažu se nove političke mjere niti postavljaju novi sektorski ciljevi.

Preporuka je u skladu sa savjetima Europskog znanstvenog savjetodavnog odbora za klimatske promjene (ESABCC) i obvezama EU-a u okviru Pariškog sporazuma.

Polazište za postizanje cilja za 2040. je potpuna provedba postojećeg okvira za 2030. (smanjenje emisija za najmanje 55 %). Trenutačno ažuriranje nacrt nacionalnih energetske i klimatskih planova (NECP) ključan je element u praćenju napretka. Početna ocjena nacrt NECP-ova ističe potrebu za većom razinom ambicija i poboljšanjima u konačnim podnescima koje države članice trebaju dostaviti do lipnja 2024. EK poziva države članice da poduzmu odlučne mjere za učinkovitu provedbu zajednički dogovorenih politika i zakonodavstva i spremna je surađivati s državama članicama, sektorima i socijalnim partnerima kako bi se olakšala provedba potrebnih mjera.

Temeljni elementi za postizanje cilja za 2040.

1. otporan i dekarboniziran energetske sustav za zgrade, transport i industriju,
2. industrijska revolucija s konkurentnošću temeljenom na istraživanju i inovacijama, kružnosti, učinkovitosti resursa, industrijske dekarbonizaciji i proizvodnji čistih tehnologija,
3. infrastruktura za isporuku, transport i skladištenje vodika i CO₂,
4. povećana smanjenja emisija u poljoprivredi,
5. klimatske politike kao investicijske politike,
6. pravednost, solidarnost i socijalne politike u srži tranzicije,
7. klimatske diplomacije EU-a i partnerstva za poticanje globalne dekarbonizacije,
8. upravljanje rizikom i otpornost.

Brzina **dekarbonizacije** ovisit će o dostupnosti tehnologija koje nude rješenja bez emisija ugljika i o učinkovitoj upotrebi resursa u kružnom gospodarstvu.

Predviđa se potpuna **dekarbonizacija energetske sektora** ubrzo nakon 2040. zahvaljujući svim energetske rješenjima s nultim i niskim emisijama ugljika, uključujući obnovljive izvore energije, nuklearnu energiju, energetske učinkovitost, skladištenje energije, tehnologiju hvatanja i upotrebe ugljika i tehnologiju hvatanja i skladištenja ugljika, uklanjanje ugljika, geotermalnu energiju i hidroenergiju. Industrijski savez za male modularne reaktore (SMRs), pokrenut 8. veljače 2024., najnovija je inicijativa za jačanje industrijske konkurentnosti i osiguravanje snažnog lanca opskrbe EU-a i kvalificirane radne snage.

Ostvaren je veliki napredak u području obnovljivih izvora energije, uključujući popratne mjere s nedavnim akcijskim planovima za energiju vjetra i mreže. Očekuje se da će se taj trend nastaviti i istodobno da će se potrošnja fosilnih goriva za energiju do 2040. smanjiti za približno 80 % u odnosu na 2021., a upotreba ugljena će se postupno napustiti.

Uspješna klimatska tranzicija trebala bi ići ruku pod ruku s **većom industrijskom konkurentnošću, osobito u sektorima čistih tehnologija**. Poticajni okvir za **dekarbonizaciju industrije** trebao bi se temeljiti na postojećem Industrijskom planu u okviru zelenog plana. Predviđa se temeljita **preobrazba industrije** potrošnjom čiste energije putem elektrifikacije, prelaska na ne-fosilna goriva i uvođenjem novih tehnoloških postupaka i mjera za kružno gospodarstvo. EU će nastaviti razvijati odgovarajuće okvirne uvjete za privlačenje ulaganja i proizvodnje. Javna ulaganja trebaju biti dobro usmjerena uz odgovarajuću kombinaciju bespovratnih sredstava, zajmova, vlasničkih kapitala, jamstava, savjetodavnih usluga i drugih javnih potpora. Određivanje cijene ugljika trebalo bi i dalje imati važnu ulogu u poticanju ulaganja u čiste tehnologije i stvaranju prihoda koje bi se trošilo na djelovanje u području klime i socijalnu podršku tranziciji.

Za postizanje preporučenog cilja od 90 % bit će potrebno smanjenje emisija i uklanjanje ugljika što će zahtijevati primjenu tehnologija hvatanja i skladištenja ugljika, kao i upotrebu uhvaćenog ugljika u industriji. Strategija EU-a za industrijsko upravljanje ugljikom poduprijet će razvoj lanaca opskrbe CO₂ i potrebne infrastrukture za prijevoz CO₂.

Prometni sektor dekarbonizirat će se kombinacijom tehnoloških rješenja i određivanjem cijena ugljika te učinkovitim i međusobno povezanim multimodalnim transportnim sustavom za putnički i teretni promet. Predviđa se da će se emisije iz prometa do 2040. smanjiti za gotovo 80 %.

Uz odgovarajuće politike i podršku **poljoprivreda** može imati važnu ulogu u tranziciji. Poljoprivredni sektor presudan je za sigurnost opskrbe hranom u Europi, a djelotvorne politike kojima se nagrađuju dobre prakse i odgovarajuća potpora mogu pomoći u smanjenju emisija i pružanju drugih ključnih usluga, kao što je povećanje kapaciteta tla i šuma za skladištenje dodatnih količina ugljika. Cjelovit dijalog sa širom prehrambenom industrijom iznimno je važan za uspjeh u ovom području i razvoj održivih praksi i poslovnih modela.

Pravednost, solidarnost i socijalne politike ostaju u središtu tranzicije, poduprte Socijalnim fondom za klimatsku politiku i Fondom za pravednu tranziciju.

Sljedeći koraci

Nakon europskih izbora (6. – 9. lipnja 2024.) sljedeća Komisija podnijet će zakonodavni prijedlog za izmjenu Europskog zakona o klimi kako bi se u njega ugradio klimatski cilj Unije za 2040. Nakon donošenja pravno obvezujućeg cilja za 2040. započet će pripreme za politički okvir za razdoblje nakon 2030. Klimatski cilj za 2040. bit će temelj za novi nacionalno utvrđeni doprinos EU-a pod Pariškim sporazumom, o kojem je 2025. potrebno obavijestiti Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC).

Otvoreni dijalog sa svim dionicima ključan je preduvjet za prelazak na čistu energiju. EK je već uspostavila formalni dijalog s dionicima u industriji i poljoprivredi, a političke rasprave koje će se odvijati u Europi sljedećih mjeseci važna su prilika da se osigura javni angažman u sljedećim koracima i političkim odlukama. Potrebno je ojačati strukturirani dijalog sa socijalnim partnerima kako bi se zajamčio njihov doprinos, s naglaskom na zapošljavanju, mobilnosti, kvaliteti radnih mjesta, ulaganjima u prekvalifikaciju i usavršavanje.

Uredništvo: Tanja Babić, Tatjana Briški, Mirna Matković, Snježana Ramljak, Mario Straka, Jelena Špiljak ©Hrvatski sabor / Kontakt: ured-mep@sabor.hr